

LISTEK.

Prof. Jožef Borghi †. Dne 30. grudna 1896. l. je umrl v Ljubljani c. kr. profesor na veliki realki Jožef Borghi. Spominjati se ga moramo na tem mestu posebno zaradi tega, ker je bil v prejšnjih letih sotrudenik „Ljublj. Zvona“ in je večkrat napisal kakšno beležko o zanimivih pojavih v italijanskem slovstvu n. pr. o „Cuore“ („Zvon“ 1887, str. 573.). Porodil se je pokojnik dne 6. vinotoka 1846. l. v Motovunu v Istri, kjer je bil njegov oče tedaj aktuar. Borghijev oče, ki je bil pozneje adjunkt v Kopru, sodnik v Ajdovščini in je umrl l. 1884. kot dež. sodišča svetnik v Sežani, je bil slovenskega rodu, doma iz Kanala, in se je učil slovenščine iz Murkove slovnice in slovarja, iz „Novic“ in iz Slomšekovih spisov. Prelagal je tudi Prešerna, katerega je cenil zelo visoko, na italijanščino ter ga čital vedno skupno s svojim sinom. Žal, da prevodi niso ohranjeni. — Pokojni prof. Borghi je obiskoval ljudsko šolo v Kopru, potem pa gimnazijo v Gorici, kjer je bil poseben ljubljenelec prof. Šolarja, pri katerem se je v šestih letih do dobra naučil slovenščine. Pozneje je bil tri leta v Gradcu na vseučilišču, služil pa je v Gorici in od l. 1874. dalje na ljubljanski realki. Učil je italijanščino, nemščino in slovenščino. Ker je vse tri jezike poznal docela, je zanimivo, da je zlasti vpliv italijanščine na slovenščino vedel razlagati in ceniti, ter da je tako zlasti v slovenski sintaksi opozarjal na sorodnosti obeh jezikov in tudi na napake, ki so se vsled italijanskega vpliva vteple v slovenščino. Omeniti je še, da je bil izboren družabnik, da je vedno volil s Slovenci in bil v vseh prepornih službenih vprašanjih zmerom najboljši tovariš svojih slovenskih kolegov. Ko je upravljal šolsko knjižnico, je vedno skrbel, da so imeli slovenski dijaki dovolj primernega berila; pri tem pa mu je pomagalo posebno to, da je temeljito poznal naše klasične pisatelje. Učitelj je bil tako izboren, da je malo, malo taci; kakšno posebno zanimivo snov je znal tako mično in navdušeno razlagati, da je moral nehote poslušati tudi najbolj zaspani in najbolj leni dijak. Živo mi je še pred očmi, s kakšnim navdušenjem in s kakšno ognjevitostjo nam je v italijanskem tečaju na gimnaziji nekoč predaval o Danteju, Petrarki in drugih markantnih osebah v italijanskem slovstvu. Pokojnik je bil pravi tipus avstrijskega Primorca, po materi Italijan, po očetu Slovenec, po vzgoji Nemec. Tako je vse tri jezike ljubil, čital in učil ter z vsemi tremi narodnostmi dobro izhajal. Kako je bil povsod priljubljen, v vseh slojih, v vseh stanovih, je pokazal njega lepi pogreb v Ljubljani na novega leta dan 1897. Prepeljali so njegovo truplo v Sežano, kjer počivata tudi Borghijev oče in mati (njih nagrobni napisi so slovenski). Za slovensko slovstvo si je prof. Borghi pridobil zaslug posebno tudi s tem, da je skrbel za to, da so se dela naših klasikov vsaj nekoliko razznala med Italijani. Tako je n. pr. sodeloval pri Caninijevem: *Libro d'amore* i. t. d. Pred leti ga je pooblastil Edmondo de Amicis, da prevede „Cuore“ na slovenščino, toda Borghi prevoda ni dovršil. — Ave, anima candida!

Vladimir Levec.

Dom in Svet je prinesel v 2. letošnji številki na str. 61. nekaj polemike proti nam, zlasti glede lanjske glavne povesti. Na koncu sestavka izraža njega pisec (dr. Fr. L.) mnenje, da „se morda še večkrat